

Høringsnotat - Ny forskrift for tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner

Innhold

Høringsnotat - Ny forskrift for tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner	1
1. Innledning og bakgrunn	3
2. Gjeldende rett og praksis	3
3. Direktoratets vurderinger	4
4. Merknader til de enkelte bestemmelsene.....	4
4.1 Kapittel 1. Innledende bestemmelser.....	4
§ 1 Mål	4
§ 3 Kriterier for måloppnåelse	5
4.2 Kapittel 2. Definisjoner	5
§ 4 Generelle definisjoner.....	5
§ 5 Kontingent.....	6
§ 6 Tellende medlem.....	6
§ 7 Dokumentasjon av medlemstall.....	6
§ 8 Tellende lokallag.....	7
§ 9 Dokumentasjon av tellende lokallag, bokstav b)	7
§ 10 Tellende likepersonersaktiviteter.....	7
§ 11 Tellende likepersoner.....	7
§ 12 Andre former for erfaringsdeling.....	8
§ 13 Dokumentasjon av tellende likepersoner, tellende likepersonersaktiviteter og andre former for erfaringsdeling	8
4.3 Kapittel 3. Kriterier for å motta tilskudd.....	8
§ 14 Organisasjoner som omfattes av forskriften, første ledd.....	8
§ 14 Organisasjoner som omfattes av forskriften, andre ledd	8
§ 16 Tilskudd gis ikke til følgende	9
4.4 Kapittel 4. Driftstilskudd	9
§ 18 Basistilskuddets størrelse.....	9
§ 19 Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier	10
§ 19 a).....	10
§ 19 b)	10
§ 19 f)	10
4.5 Kapittel 5. Gruppeplassering.....	10

4.6	Kapittel 6. Uttrappings- og sammenslåingstilskudd	10
	§ 25 Uttrappingstilskudd.....	11
	§ 26 Sammenslåingstilskudd.....	11
4.7	Kapittel 7 Dokumentasjonsbestemmelser	11
4.8	Kapittel 8 Søknad og revisjon.....	11
	§ 28 første ledd bokstav c).....	11
	§ 28 andre ledd	11
4.9	Kapittel 9. Kunngjøring, utbetaling og klage.....	11
4.10	Kapittel 10. Kontroll og sanksjoner ved brudd på forskriften.....	12
	§ 37 Kontroll.....	12
	§ 38 Sanksjoner ved brudd på forskriften.....	12
4.11	Kapittel 11. Tilskuddsmyndighetene.....	12
	§ 39 Ekspertutvalget	12
4.12	Kapittel 12 Særskilte bestemmelser	12
4.13	Kapittel 13 Ikrafttredelse og dispensasjonsbestemmelser	12
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser	13

1. Innledning og bakgrunn

Barne- og likestillingsdepartement (BLD) har delegert ansvaret for å gjennomføre høring om forskrift til tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Direktoratet fremmer i dette høringsnotatet forslag til ny forskrift.

Bakgrunnen for at forslaget fremmes er at departementet vurderer at dette regelverket, i kraft av sitt innhold, er en forskrift etter definisjonen i forvaltningsloven. Det vises til forvaltningsloven § 2 c som bestemmer at forskrift er «vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer». Det vises også til punkt 6.2.1.2 om Bestemmelser om økonomistyring i staten hvor det er angitt at noen av bestemmelsene vil ha karakter av forskrift i henhold til forvaltningsloven § 2 c).

I tillegg til at regelverket for tilskuddsordningen fremmes i forskrifts form, foreslår direktoratet at enkelte deler av det tidligere rundskrivet endres for å forenkle og forbedre regelverket. Andre deler av regelverket er endret etter innspill fra organisasjonene i tilskuddsordningen. Den nye forskriften vil likevel i størst mulig grad følge strukturen til det eksisterende regelverket (rundskrivet).

Bufdir ber om innspill fra høringsinstansene til både enkeltbestemmelser, oppbygging og helheten av den foreslåtte forskriften. Bufdir vil oppfordre organisasjoner som er direkte berørt til å gi innspill i høringsrunden. Direktoratet mener det kan styrke høringssvaret om flere organisasjoner stiller seg bak det, eller om svaret fremsettes av organisasjoner som representerer flere andre organisasjoner.

2. Gjeldende rett og praksis

Målet med tilskuddsordningen er å styrke mulighetene for frivillige og demokratiske landsomfattende organisasjoner for funksjonshemmede til å jobbe mot diskriminering og for likestilling for personer med funksjonsnedsettelse i samfunnet.

Tilskuddsordningen skal legge til rette for medlemmenes deltakelse i organisasjonene, og for at organisasjonene kan drive interessepolitisk arbeid, likepersonsarbeid og gi et tilbud til egne medlemmer.

Tilskuddsordningen forvaltes av Bufdir i henhold til regelverk godkjent av departementet.

Vurderingen av tildeling og tilskuddsbeløp er fastsatt på grunnlag av faste kriterier beskrevet i regelverket. Unntaket er organisasjoner og stiftelser som inngår under særskilte bestemmelser i kapittel 11 i regelverket, der tilskuddet tildeles etter søknad som fastsettes skjønnsmessig ut fra den økonomiske rammen og hensynet til at organisasjonene i størst mulig grad skal kunne opprettholde eksisterende aktivitetsnivå.

Vedtak om å innvilge eller avslå en søknad om tilskudd er å anse som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. Enkeltvedtaket kan påklages til Barne- og likestillingsdepartementet.

For 2019 er det budsjettert med i overkant av 224,4 millioner til tilskuddsordningene «Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner» og «Tilskudd til fritidstiltak for personer med nedsatt funksjonsevne». Tilskuddsordningene kunngjøres høsten før budsjettåret med forbehold om Stortingets budsjettvedtak. Søknadsfristen for 2019 var 15. september 2018.

3. Direktoratets vurderinger

Direktoratets forslag innebærer at eksisterende tilskuddsordning blir nedfelt i forskrifts form med noen endringer.

Direktoratet har i utformingen av forskriften sett hen til Direktoratet for økonomistyring sitt veiledningsnotat «Om forvaltningslovens og økonomiregelverkets krav til utforming og forvaltning av statlige tilskuddsordninger».

Flere av endringene som er foreslått er i tråd med «Kulturdepartementets veileder for forenkling av statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner» (2017). Blant annet har flere av begrepene som brukes i forskriften likt innhold med veilederen og kravet til særattestasjon er foreslått frafalt.

I tillegg er det foreslått endringer basert på Rambølls evalueringsrapport av tilskuddsordningen som ble ferdigstilt våren 2018 og påfølgende innspill fra organisasjonene. Innspillene er hentet inn gjennom en spørreundersøkelse blant organisasjonene, og gjennom tilbakemeldinger fra arbeidsgruppene og referansegruppen som ble nedsatt i forbindelse med forskriftsarbeidet.

Endringene som foreslås kan deles i to hovedkategorier:

a) Mindre justeringer, nye bestemmelser og opprydninger i struktur. Disse vil ha svært få, om noen, konsekvenser for ordningen og/eller tilskuddsmottakerne.

b) Større endringer som justerer/tilpasser eksisterende bestemmelser i tråd med innspill fra organisasjonene, innspill fra referansegruppa, ekspertutvalget og etter ønske fra Bufdir. Direktoratet vurderer disse til å ha begrensede konsekvenser for ordningen og/eller tilskuddsmottakerne.

Direktoratet foreslår at forskriften trer i kraft 1. januar 2020, men enkelte kriterier vil først gjelde fra og med grunnlagsåret 2020 og tilskuddsåret 2022. Det tas sikte på at forskriften vedtas høsten 2019. Kunngjøringstidspunkt og søknadsfrister for tilskuddsåret 2020 vil ikke skille seg nevneverdig fra kunngjøringstidspunkt og søknadsfrister for tilskuddsåret 2019.

4. Merknader til de enkelte bestemmelsene

4.1 Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Mål

Bufdir ønsker å opprettholde tilskuddsordningens eksisterende mål om å styrke mulighetene for frivillige organisasjoner for funksjonshemmede til å jobbe mot diskriminering og for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg skal tilskuddsordningen legge til rette for medlemmenes deltakelse i organisasjonene og at organisasjonene kan drive interessepolitisk arbeid, likepersonsarbeid og gi service til egne medlemmer.

Teksten i § 1 til «frivillige og demokratiske landsomfattende organisasjoner» er imidlertid foreslått endret til «Målet med tilskuddsordningen er å styrke mulighetene for frivillige og demokratiske landsomfattende organisasjoner for funksjonshemmede til å jobbe mot diskriminering og for likestilling av personer med funksjonsnedsettelser i samfunnet.». Bufdir mener at det her er behov

for å tydeliggjøre hvilke organisasjoner som forskriften omfattes av. Det har i innledningen tidligere stått «nasjonale frivillige organisasjoner». Det er mer hensiktsmessig og mer presist å henvise til at det skal være tre hovedkrav krav til typer tilskuddsberettigede organisasjoner (selv om dette fremkommer indirekte av senere bestemmelser):

- a. At organisasjonene skal være basert på frivillig innsats. Dette fremkommer også indirekte av senere bestemmelser.
- b. At organisasjonen er landsomfattende, dvs. skal ha et nasjonalt preg/arbeidsområde, bl.a. for å sikre at tilskuddsmidlene rettes mot sentralleddene til organisasjoner med hele landet som virkeområde, selv om de tilfredsstillende f.eks. krav til antall medlemmer og medlemmer bosatt i minst 4 fylker.
- c. At organisasjonen er demokratisk. De nærmere bestemmelsene om dette fremkommer bl.a. i § 14, men det er positivt å stadfeste dette som prinsipp i målbestemmelsen.

Videre er formuleringen «service til egne medlemmer» foreslått endret både i § 1 og andre steder til «gi et tilbud til ...» etter innspill fra flere organisasjoner. «Service» er et ord som har blitt brukt i tidligere regelverk, men «gi et tilbud til» oppfattes som en mer presis formulering.

§ 3 Kriterier for måloppnåelse

Måloppnåelse er foreslått flyttet fra tidligere punkt 1.4. til kapittel 1. Teksten er endret slik at den skal være mer presis. Formuleringen i rundskrivet i 2019 var: «Organisasjonene skal ivareta interessene og yte service til sine medlemmer samt tilrettelegge for medlemmenes deltakelse.» For å gjenspeile målet med tilskuddsordningen bedre og presisere at organisasjonen skal tilrettelegge for medlemmenes deltakelse «i organisasjonen» foreslås ny en formulering «Organisasjonene skal arbeide for medlemmenes interesser, samt legge til rette for medlemmenes mulighet til å påvirke og delta i organisasjonen.»

Kapittel 1 dekker det som tidligere sto i innledningen.

4.2 Kapittel 2. Definisjoner

Kapittel 2 redegjør for de viktigste definisjonene som tas i bruk i forskriften. Først gjennomgås generelle definisjoner, så går man over til å forklare mer spesielle definisjoner for denne forskriften. Dokumentasjonsbestemmelsene er foreslått flyttet slik at de følger de spesielle definisjonene. Dette gjør det enklere å se hvordan disse henger sammen. For eksempel følger dokumentasjonsbestemmelsene om medlemmer og kontingent etter disse i stedet for å ligge i kapittel 5.

§ 4 Generelle definisjoner

4 c)

Bufdir foreslår at definisjonen av en organisasjon utvides slik at det går klart frem at en organisasjon er basert på frivillighet, er landsomfattende og demokratisk oppbygget.

4 d)

Det foreslås å sette inn et nytt punkt hvor det defineres hva som menes med at en organisasjon er demokratisk.

4 j)

Bufdir foreslår at det settes inn et nytt punkt som definerer hva som menes med interessepolitisk arbeid. Dette begrepet brukes i målsetningen til tilskuddsordningen, og var ikke tidligere definert i regelverket.

§ 5 Kontingent

Bufdir foreslår å forenkle begrepet «kontingent». Tidligere stod det årskontingent, som kunne være noe forvirrende siden organisasjonene ofte har forskjellige tidspunkter for når kontingenten innkreves. Nå foreslås det å benytte ordet «kontingent» konsekvent i forskriften.

Når skal kontingenten betales

Kravet om når kontingenten skal betales foreslås endret slik at kontingenten for inneværende år og påfølgende år kan betales samtidig, og kravet om at det må gjelde «ved nyinnmelding» er tatt bort. Vi presiserer at kravet om at kontingenten for påfølgende år ikke kan betales tidligere enn seks måneder før grunnlagsåret, fortsatt skal gjelde. Det betyr for eksempel at kontingenten for grunnlagsåret 2020 kan betales sammen med kontingenten for 2019 fra og med 1. juli 2019 uavhengig om det gjelder en nyinnmelding eller fornying av kontingenten.

Krav til minstesats for kontingenten

Det foreslås at det fastsettes i forskriften at minstesatsen for kontingent er kr 50 per person per år. Tidligere stod det at departementet årlig fastsetter minstekontingent og at denne ikke bør settes lavere enn kr 50. Kravet har ligget fast i en årrekke og direktoratet vurderer at det vil ligge fast i overskuelig fremtid. Å fastsette kontingentsatsen i forskriften vil gjøre det mer oversiktlig for organisasjonene hvilke krav som gjelder.

I tillegg er det foreslått at minstesatsen for et familiemedlemskap ikke skal være lavere enn 100 kr til sammen for alle familiemedlemmene, i motsetning til dagens krav om at det må være minst 50 kr per enkeltmedlem. Dette er i tråd med veilederen for tilskuddsordninger utformet av Kulturdepartementet og i tråd med flere andre regelverk som nå har innført tilsvarende bestemmelser. Direktoratet anser at dette vil være et godt tiltak for å gi medlemmer i lavinntektsfamilier mulighet til å delta i organisasjonslivet.

§ 6 Tellende medlem

Bufdir foreslår å bruke begrepet «tellende» i forbindelse med alle de kriteriene som gir poengmessig uttelling når direktoratet skal regne ut organisasjonenes tilskudd. Begrepet er innført i flere sammenhenger (tellende medlem, tellende lokallag, tellende likepersonsaktiviteter). Noen organisasjoner har trodd at begrepene «medlem», «likeperson» osv. som brukes i regelverket gjelder samtlige av disse i organisasjonen, ikke kun de som faller inn under regelverket og det gis poeng for. En organisasjon kan selvsagt ha mange medlemmer som ikke er tellende. Det er derfor viktig å klart skille mellom for eksempel de tellende medlemmene og medlemmer generelt. Veilederen til Kulturdepartementet anbefaler også at tilskuddsforvaltere bruker begrepene tellende medlem og tellende lokallag.

§ 7 Dokumentasjon av medlemstall

Det foreslås at det sentrale medlemsregisteret skal inneholde eventuell lokallagstilknytning for det enkelte medlem (i tillegg til kravene som også gjaldt tidligere om fullt navn, adresse, fødselsår og størrelsen på kontingent). Dette henger sammen med at det i § 8 kreves at et tellende lokallag skal ha minst fem tellende medlemmer og at det i medlemsregisteret derfor må kunne vises hvem som er medlemmer i de enkelte lokallagene.

Etter innspill fra organisasjonene foreslår Bufdir at setningen om «elektronisk signatur» forenkles. slik at den nå lyder: «Organisasjonene kan bruke elektronisk signatur, så lenge det er benyttet en betryggende metode for å autentisere avsender av signaturen.»

§ 8 Tellende lokallag

Bufdir foreslår at et tellende lokallag må ha minst én medlemsrettet aktivitet utover årsmøtet i løpet av grunnlagsåret. Intensjonen med dette regelverket er å gi organisasjonene uttelling for den aktiviteten de har. Siden det i dagens regelverk kun er krav om valg av styre annethvert år, er det derfor en fare for at organisasjonene kan få uttelling for lokallag som ikke har aktivitet i året mellom styrevalgene. Bufdir ønsker ikke å tallfeste hvor stor aktivitet det må være i lokallagene, og foreslår derfor kun et minstekrav på én medlemsrettet aktivitet i året.

Bufdir foreslår å ta vekk setningen om at arbeidsgrupper og underavdelinger som er tilknyttet et lokallag ikke regnes som egne lokallag. Det kommer frem av § 8 hva som regnes som tellende lokallag, og det er ikke nødvendig å ramse opp alle de tilfellene som ikke er tellende.

§ 9 Dokumentasjon av tellende lokallag, bokstav b)

Som dokumentasjon på tellende lokallag foreslås det at beskrivelse av formål, selvstendighet, organisasjonsform og oppbygning av lokalledet kan dekkes i sentralleddets vedtekter, dersom lokalledet ikke har egne vedtekter. Dette forslaget vil også bety at organisasjonene kan benytte seg av standardvedtekter for lokallagene.

§ 10 Tellende likepersonsaktiviteter

Bufdir har fått tilbakemeldinger på at dagens definisjoner av utmålingskriteriene «Likepersonsaktiviteter» og «Likepersoner» har vært uklare. Bufdir foreslår derfor å endre disse definisjonene. Etter forslag fra organisasjonene foreslås det også å innføre et nytt poengkriterium kalt «Andre former for erfaringsdeling».

Bufdir foreslår at tellende likepersonsaktiviteter inkluderer a) oppsøkende likepersonsarbeid, b) samtalegrupper og aktivitetsgrupper, og c) likepersonkurs.

Med oppsøkende likepersonsarbeid menes «En samtale mellom medlem og likeperson i organisasjonen med varighet over 20 min, og som foregår ved personlig fremmøte. Andre former for erfaringsdeling, jf. §§ 12 og 19 første ledd bokstav f) anses ikke som oppsøkende likepersonsarbeid. Dette betyr at likepersonstelefon, Skype, chat og liknende vil være dekket av «andre former for erfaringsdeling», se § 12.

Med samtalegruppe og aktivitetsgruppe menes en tidsavgrenset og temabasert samling ledet av en likeperson. Samtalegruppen og aktivitetsgruppen må vare i minimum 45 minutter.

Med likepersonskurs menes en tidsavgrenset aktivitet for opplæring av likepersoner. En kursdag må ha en varighet på minst to ganger 45 minutter.

Det gis poeng per aktivitetsdag, se forslaget § 19 bokstav d).

§ 11 Tellende likepersoner

Bufdir har foreslått at det skal være krav om at en tellende likeperson må ha gjennomført minst én likepersonsaktivitet før 31. desember i grunnlagsåret, og at en tellende likeperson ikke kan motta lønn for arbeidet.

Det foreslås også å endre formuleringen om en «særskilt kvalitetssikring» for tillitsvalgte som automatisk blir likepersoner når de blir valgt. I stedet foreslås det at «det ikke er tilstrekkelig at en

person kun blir valgt eller utpekt ...». Bestemmelsen om kvalitetssikring er uansett dekket i første setning.

Det gis poeng per likeperson, se forslaget § 19 bokstav e).

[§ 12 Andre former for erfaringsdeling](#)

Med «Andre former for erfaringsdeling» menes likepersonstelefontjenester, chattjeneste, samt utveksling av erfaring med diagnose/funksjonsnedsettelse via digitale plattformer (nettsider, sosiale medier, podcast og lignende).

Det gis poeng per tjeneste, se forslaget § 19 bokstav f).

[§ 13 Dokumentasjon av tellende likepersoner, tellende likepersonsaktiviteter og andre former for erfaringsdeling](#)

Bufdir foreslår en forenkling med tanke på dokumentasjon av likepersonsaktiviteter. Tidligere var det et krav om at aktiviteten skulle beskrives, nå blir kravet at man skal oppgi hvilken type aktivitet som er gjennomført. Forenklingen skal gjøre det enklere for organisasjonene å rapportere inn relevante likepersonsaktiviteter.

I tillegg til de tidligere kravene til dokumentasjon av likepersoner foreslår direktoratet at organisasjonene skal bekrefte at oppgitte likepersoner har gjennomført minst én likepersonsaktivitet i grunnlagsåret. Forslaget begrunnes i at aktive likepersoner skal gi uttelling.

Som dokumentasjon av tiltakene innenfor andre former for erfaringsdeling, jf. §§ 12 og § 19 første ledd bokstav f), er det foreslått at organisasjonen må vise hvordan de i grunnlagsåret offentliggjorde dette, f.eks. gjennom brosjyrer, nettsider, medlemsblader eller lignende. I tillegg kreves det som dokumentasjon av erfaringsutveksling om det å leve med diagnose/funksjonsnedsettelse på nett og chattjeneste en skjermdump, bilde eller lignende som viser eksempler på aktivitet fra grunnlagsåret.

4.3 Kapittel 3. Kriterier for å motta tilskudd

I kapittel 3 beskrives hvilke kriterier organisasjonene må innfri for å være tilskudsberettiget. Dette omfatter blant annet at organisasjonene skal drives i tråd med formålet i forskriften, krav til demokrati i alle organisasjonens styrende organer, krav til at personer med funksjonsnedsettelse skal ha flertall i styrende organer, og flere formelle krav.

[§ 14 Organisasjoner som omfattes av forskriften, første ledd](#) Bokstav k)

I tillegg til at representanter med rett til å stemme på landsmøtet skal være valgt av og blant medlemmene i organisasjonen, foreslås det at det valgte, sittende sentralstyret og representanter valgt av og blant de ansatte også kan møte med stemmerett på landsmøtet. Dette er i tråd med andre statlige regelverk og praksis i organisasjonslivet.

[§ 14 Organisasjoner som omfattes av forskriften, andre ledd](#) Bokstav b)

Bufdir foreslår at kravet om antall tellende medlemmer i fylkene endres fra 5 til 4 fylker som en følge av fylkesendringene som trer i kraft fra og med 2020.

Det foreslås et tillegg til bokstav b) om at «Organisasjonen må ha tellende medlemmer med adresse i minst 4 fylker og gi et tilbud til medlemmene i disse fylkene». Dette følger av forslaget til endringen i forskriften §1 «Mål» om at organisasjonene skal gi et tilbud til egne medlemmer.

§ 16 Tilskudd gis ikke til følgende

Buudir har foreslått flere avgrensninger på hvem som skal kunne motta tilskudd gjennom denne ordningen. Kriteriene er harmonisert med forskriften om grunnstøtte til landsomfattende frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Det har ikke vært noen tilfeller hvor slike bestemmelser har vært aktuelle så langt, men det kan ikke utelukkes at det kan komme fremtidige tilfeller der de aktualiseres.

Forslaget til andre ledd innebærer at en forskjellsbehandling i forhold til likebehandlingsgrunnlaget i § 16 første ledd bokstav c) må oppfylle kravene til nødvendighet, saklighet og forholdsmessighet. Dette er i samsvar med diskrimineringsloven, hvor det i § 9 benyttes en liknende formulering.

Hvorvidt et formål er «saklig» vil bero på en konkret vurdering av om formålet anses rimelig og legitimt. Videre må det vurderes om formålet er av en slik art at prinsippet om likebehandling bør vike. Forskjellsbehandlingen må være «nødvendig» for å oppnå formålet. Foreligger det andre ikke-diskriminerende handlingsalternativer som er egnet til å oppnå formålet, vil dette være et sterkt argument for at forskjellsbehandlingen ikke er nødvendig. Selv om midlene som er valgt for å oppnå formålet er nødvendig, må de ikke være «uforholdsmessig inngripende» overfor den eller de som rammes. Følgelig må det foretas en proporsjonalitetsvurdering mellom mål og middel. Kravene til saklighet, nødvendighet og proporsjonalitet er vilkår som alle må være oppfylt for at forskjellsbehandlingen skal kunne tillates.

Hvorvidt forskjellsbehandlingen er saklig, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende vil måtte vurderes opp mot den enkelte organisasjons formål. Det vil for eksempel kunne være saklig forskjellsbehandling dersom en organisasjon for kvinner med en funksjonsnedsettelse som kun rammer kvinner ikke åpner for menn. Det vil derimot ikke nødvendigvis være saklig forskjellsbehandling dersom den samme organisasjonen åpner for medlemskap for menn, men ikke tillater at menn kan velges til tillitsverv eller har stemmerett.

Det er organisasjonene selv som i første omgang må vurdere om det er saklig grunn for forskjellsbehandling, men Buudir og departementet vil på vanlig måte kunne overprøve organisasjonens vurdering gjennom søknadsbehandling, klagebehandling og kontroll.

4.4 Kapittel 4. Driftstilskudd

I kapittelet beskrives hvilke komponenter som brukes til å utmåle driftstilskuddet til organisasjonene.

§ 18 Basistilskuddets størrelse

Basistilskuddet er et fast tilskudd til alle organisasjonene. I den nye forskriften er det foreslått å endre myndighet til å fastsette basistilskuddet i ordningen fra departementet til Buudir. Det er ingen intensjon om å foreta endringer i basistilskuddets størrelse. Endringen gjøres kun for å forenkle prosessen for en eventuell fremtidig justering. Buudir har ingen intensjoner om å senke basistilskuddet i overskuelig fremtid.

§ 19 Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier

Bufdir foreslår å gjøre tre endringer i poengsystemet.

§ 19 a)

Bufdir foreslår å endre skalaen for poengberegning per medlem slik at første trinn som gir 5 poeng gjelder fra 1 til og med 499 medlemmer, andre trinn som gir 4 poeng gjelder fra 500 til 2 999 medlemmer, tredje trinn som gir 3 poeng gjelder fra 3 000 til 9 999 medlemmer, fjerde trinn som gir 2 poeng gjelder fra 10 000 til 19 999 medlemmer og femte og siste trinn som gir 1 poeng gjelder for medlemstall fra 20 000 og oppover. Målet med endringen er å tilpasse dagens poengmodell slik at den gir en jevnere poengfordeling, der de minste organisasjonene tilgodeses noe mer enn i dag. I tillegg vil antall poeng gitt for medlemmer øke noe i prosentandel av totale poeng.

Endringene som gjøres i poengmodellen for medlemstall skjer på bakgrunn av analyser Bufdir har gjort av den gjeldende modellen ut ifra statistikken vi har fått gjennom de siste års tilskuddsfordelinger. Det fremkom tydelig i analysen at spennet i medlemstall mellom organisasjonene ikke i tilstrekkelig grad er speilet i poengmodellen. For eksempel ligger 75 % av alle organisasjonene i første spenn i dagens modell (1-1 999 medlemmer). Den nye modellen vil utjevne denne skjevfordelingen, samtidig som den vil gi noe mer uttelling for de minste organisasjonene da første trinn reduseres til et spenn mellom 1 og 499 medlemmer. Utslagene dette vil gi vil ikke være dramatiske for andre og vil fortsatt ivareta en jevn fordeling av tilskuddet. Bufdir mener det er positivt at andelen poeng som genereres på bakgrunn av medlemstall øker, da dette bidrar til å vektlegge medlemstallenes betydning i tilskuddsberegningen.

§ 19 b)

Poenguttelling for hvert fylke med bosatte medlemmer endres fra 50 til 100 poeng (jf. § 19 bokstav b). Dette for å ta høyde for at antall fylker vil bli endret fra 19 til 11 etter vedtak i Stortinget. Tidligere var maksimal uttelling 950 poeng, nå blir det 1100 poeng. Konsekvensene for fordelingen av midler vil være minimal da de aller fleste organisasjoner i dag får maksimal uttelling.

§ 19 f)

Det foreslås at «Andre former for erfaringsdeling» settes inn som et nytt utmålingskriterium, se §12, og at disse gis en fast poengsum på inntil 750 poeng avhengig av hvor mange av kriteriene som oppfylles. Likepersonstelefon gir 250 poeng, chattjeneste eller lignende 250 poeng, og utveksling av erfaring med diagnose/funksjonsnedsettelse via digitale plattformer 250 poeng).

4.5 Kapittel 5. Gruppeplassering

I kapittelet om gruppeplassering beskrives det hva gruppeplassering er, hvordan ekstrakostnadene defineres, hvilke grupper man kan innplasseres i, samt hvordan man kan søke om endring i gruppeplassering. Deler av denne informasjonen lå tidligere i utlysning av tilskuddsordningen og i rundskrivets presedensarkiv, men dette er nå foreslått inkludert i forskriften. I tillegg er det nå lagt inn forslag til detaljerte bestemmelser som sier noe om målet med gruppeplasseringen, samt hva som er (ikke uttømmende) eksempler på ekstrakostnader.

4.6 Kapittel 6. Uttrappings- og sammenslåingstilskudd

I kapittel 6 beskrives hvilke bestemmelser som gjelder dersom man søker om uttrappings- eller sammenslåingstilskudd.

§ 25 Uttrappingstilskudd

Bestemmelsen om uttrappingstilskudd er foreslått endret slik at den totale perioden en organisasjon kan være på uttrappingstilskudd blir syv år. Årsaken til dette er muligheten for at organisasjoner faller inn og ut av ordningen og at de potensielt kan få tre nye år med uttrappingstilskudd. Det er også foreslått at uttrappingstilskuddet ikke skal halveres fra år til år, men utregnes som normalt i hele uttrappingsperioden, slik at organisasjonene har mulighet til å opprettholde ordinær finansiering og eventuelt komme seg på fote igjen i løpet av uttrappingsperioden.

§ 26 Sammenslåingstilskudd

Etter råd fra organisasjonene er sammenslåingstilskuddet foreslått utvidet til tre år for å gjøre det mer gunstig å slå seg sammen.

4.7 Kapittel 7 Dokumentasjonsbestemmelser

Som nevnt tidligere er de fleste av dokumentasjonsbestemmelsene flyttet til tidligere i forskriften. I kapitlet beskrives derfor de generelle dokumentasjonsbestemmelsene. Bufdir foreslår at kravet om særattestasjon fra revisor frafaller, som et forenklingstiltak, Bufdir vil i stedet basere seg på den egenerklæringen organisasjonene må fylle ut i søknadsskjemaet og på hyppigere kontroller for å sikre at grunnlagstall stemmer. Bufdir anser at revisorattestene ofte er av variabel kvalitet og at de påfører organisasjonene en unødvendig kostnad. Se også kapittel 4.8 om kapittel 8 Søknad og revisjon.

4.8 Kapittel 8 Søknad og revisjon

I kapitlet beskrives krav til søknad, søknadsfrist, hvordan tilskuddsforvalter behandler ufullstendige søknader, samt hvilke krav som settes til revisjon av årsregnskapene i organisasjonen.

§ 28 første ledd bokstav c)

Bufdir foreslår at forskriften åpner for at beskrivelsen av interessepolitisk arbeid eventuelt kan inkluderes i årsmeldingen, med overskriften «interessepolitisk arbeid». Dette har tidligere vært praksis i behandlingen av søknader.

§ 28 andre ledd

Som nevnt foreslås det at kravet om særattestasjon skal frafalles (se § 27). I stedet foreslås det at tilskuddsforvalter gis en fullmakt til å i særskilte tilfeller be om en slik særattestasjon.

4.9 Kapittel 9. Kunngjøring, utbetaling og klage

Her beskrives kunngjøring av vedtak, utbetaling av tilskudd og muligheter for å klage på vedtaket. Det er ikke foreslått endringer i dette kapitlet.

4.10 Kapittel 10. Kontroll og sanksjoner ved brudd på forskriften

I kapittel 10 beskrives hvilke kontrollrutiner Bufdir har for å kontrollere organisasjonene som mottar tilskudd fra denne tilskuddsordningen og hvilke sanksjoner som kan settes inn ved brudd på forskriften.

§ 37 Kontroll

Det foreslås at det settes inn bestemmelsen om at dersom en organisasjon som har mottatt tilskudd et år ikke søker om tilskudd påfølgende år, skal organisasjonen sende inn spesifisert årsregnskap med revisjonsberetning for alle tilskuddsårene det ikke er rapportert for, se §§ 28 første ledd bokstav a) og 31.

§ 38 Sanksjoner ved brudd på forskriften

Det foreslås å endre muligheten for å utestenge en organisasjon fra ordningen fra «ett til to år» til «inntil fem år». Dette foreslås på bakgrunn av erfaringer fra andre tilskuddsordninger.

Bufdir har også foreslått å ta bort siste setning i §38 om at «Det er departementet som inngir selve anmeldelsen.», da myndigheten til å gjøre dette er delegert til Bufdir.

4.11 Kapittel 11. Tilskuddsmyndighetene

Dette kapitlet beskriver hvordan ansvaret for tilskuddsordningen fordeles. Direktoratet er tilskuddsforvalter, ekspertutvalget skal gi råd til Bufdir blant annet i behandlingen av søknader om tilskuddsberettigelse og gruppeplassering, og departementet har det overordnede ansvaret.

§ 39 Ekspertutvalget

Det foreslås å utvide ekspertutvalget til åtte medlemmer for å sikre riktig kompetanse. Dette betyr at antall varamedlemmer også vil utvides med en representant.

Det er foreslått å ta inn en formulering om at utvalget bør ha «nødvendig fagkompetanse, herunder organisasjonskompetanse, fagkompetanse og erfaringskompetanse, til å gi råd i saker innenfor utvalgets mandat.».

I tillegg foreslås det at utvalgets råd er gyldige dersom minst fem av medlemmene deltar i avgjørelsen av en sak, hvorav en må være leder eller nestleder.

4.12 Kapittel 12 Særskilte bestemmelser

Kapitlet beskriver krav til søknader og rapportering for paraplyer, organisasjoner og stiftelser. Organisasjonene nevnes ved navn og disse har særskilte bestemmelser for søknad og rapportering av tilskudd. Det er ikke foreslått noen endringer fra det opprinnelige rundskrivet.

4.13 Kapittel 13 Ikrafttredelse og dispensasjonsbestemmelser

I kapitlet foreslås tidspunkt for når forskriften trer i kraft og at noen av de nye kriteriene (opplysninger om medlemmets eventuelle lokallagstilknytning, samt krav til at et lokallag må ha

minst en medlemsrettet aktivitet i grunnlagsåret) ikke vil tre i kraft før grunnlagsåret 2020 og tilskuddsåret 2022. Det foreslås også at Bufdir i tilskuddsårene 2020 og 2021 i særskilte tilfeller kan dispensere fra krav om vedtektsendringer og krav der organisasjonene må gjennomføre store organisatoriske eller administrative endringer for å oppfylle kravene i forskriften.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Direktoratet legger til grunn at forslagene som fremmes i dette høringsnotat og i utkast til ny forskrift i stor grad er en videreføring av gjeldende regelverk. De mindre justeringene har til hensikt å forenkle og tydeliggjøre kravene i regelverket, noe som vil føre til mindre administrativt arbeid for organisasjonene i tilskuddsordningen og tilskuddsforvalter.

Enkelte endringer har som mål å gi mindre organisasjoner noe mer uttelling ved at det gis flere poeng for organisasjonenes «første tellende medlemmer». Dette gjelder forslag til ny degressiv modell for beregning av medlemspoeng. Endringen vil omfordele noe midler og kan få begrensede økonomiske konsekvenser for tilskuddsmottakerne i ordningen. Konkrete utslag vil først fremkomme når forskriften har trådt i kraft og første fordeling etter ny forskrift er foretatt.

Forskriften er hjemlet i Stortingets årlige budsjettvedtak, og det innebærer at Stortingets budsjettvedtak er bestemmende for forskriftens innhold (hovedelementene) og tilskuddsordningens økonomiske ramme.